6. fejezet

23. történet

Mṛgāra[1] miniszter hét fia

Így hallottam egyszer. A Győzedelmes[2] Śrāvastī[3]-ban, a Jetavana[4] ligetben, Anāthapiṇḍada[5] kertjében[6] időzött. Ekkoriban Pradyotarāja[7] királynak volt egy módfelett gazdag Mṛgāra nevezetű minisztere, akinek hét fia volt. Közülük hat már megnősült, de mivel a legkisebb még nőtlen volt, az apa ezt gondolta magában: „Én bizony már vénséges vén vagyok, de ennek az én egyszem nőtlen fiamnak keresek valami csodálatos szépséget!”

Volt ennek az apának egy bráhmin barátja, így szólt hozzá, amikor találkoztak:

- A legkisebb fiam még mindig nőtlen. Nem tudom, kihez forduljak. Te úgyis mindenféle országokban utazgatsz, figyelj oda, látsz-e valahol egy erényes, gyönyörű, bölcs és életerős lányt. Olyat keress, aki elkápráztatja a fiamat.

A bráhmin pedig azt mondta:

- Így teszek.

Sokfelé járván és kutatván eljutott egy Sirisigta[8] nevezetű országba, ahol egyszer csak meglátott vagy ötszáz lányt, amint együtt játszadozva szép virágokat szedtek, hogy füzérbe kötve felajánlják a Buddhának. A bráhmin pedig, ahogy figyelte, merre mennek ezután, látta, hogy amint egy kis patakon átkeltek, az összes lány levette a cipőjét, kivéve egyet, aki cipőben kelt

---

[1] རི་དྭགས་ (t. *ri dwags*; sz. *mṛgāra*) szarvas, vadállat.

[2] བཅོམ་ལྡན་འདས་ (t. *bcom ldan 'das*; sz. *bhagavat/bhagavān*) – Győzedelmesen Elmúlt, a történelmi Sákjamuni (sz. *Śākyamuni*) Buddha egyik epithetonja.

[3] མཉན་ཡོད་ (t. *mnyan yod*; sz: *Śrāvastī*) – Srávasztí, jelentése a „hallgatás helye” az ősi indiai Kósala (sz. Kośala) királyság fővárosa, ahol Sákjamuni Buddha 25 esős évszakot töltött.

[4] རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ (t. *rgyal bu rgyal byed*; sz. *Jetavana*) – Dzseta, azaz „Győzedelmes” herceg. A herceg, aki eladta kertjét Śrāvastīban Anāthapiṇḍadának, aki kolostort épített ott, és felajánlotta azt Buddhának, aki több tanítást is adott ott az esős évszakban.

[5] མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ (t. *mgon med zas sbyin*; sz. *Anāthapiṇḍada*; p. *Anāthapiṇḍika*) – jelentése: „Az oltalom nélkülieknek élelmet adományozó”. Híres gazdag kereskedő Srávasztí városában, aki Sákjamuni Buddha pártfogója lett. Megvette Dzseta herceg ligetét, hogy ott legyen Buddha első kolostora, ahol a szerzetesek a monszun idején tartózkodhattak.

[6] ཀུན་དགའ་ར་བ་ (t. *kun dga' ra ba*; sz. *ārāma*) – „örömliget” vagy park, ahol buddhista tanításokat, beszédeket tartottak.

[7] རབ་གསལ་རྒྱལ་པོ་ (t. *rab gsal rgyal po*; sz. *Pradyotarāja*) – jelentése: „Ragyogó Tisztaság” király, a Buddha kortársa, a székhelye Udzsainí (t. *'phags rgyal*, sz. *Ujjayinī*) volt.

[8] ཤེ་རི་ཤིག་ཏ་ (t. *shi ri shig ta*) – egy városnév az ókori Indiában.

át a vízen. Azután egy nagy folyóhoz érve a többi lány ruha nélkül gázolt bele a vízbe, ő egyedül viszont a ruháját magán tartva kelt át a folyón. Aztán egy erdőbe betérve a többi lány fára mászott és ott szedett virágot, míg ő egyedül szebbeket talált lent a földön. Akkor a bráhmin a lányhoz lépett és így szólt:

- Van valami rejtély körülötted, magyarázd hát meg nekem!

A lány pedig azt mondta:

- Hát, ha rejtély, akkor kérdezz rá!

A bráhmin megkérdezte:

- Amikor átkeltetek a patakon, a többi lány a cipőjét levéve kelt át, de te egyedül nem vetted le a cipődet. Miért gondoltad te másképpen?

- Na, hát ebben a te rejtélyedben semmi csodálatos nincsen – mondta a lány. – Amikor a szárazföldön járok, akkor látom, ha tüskébe, kőre, kavicsra lépek, és így el tudom kerülni a fájdalmat. A víz mélyén viszont nem lehet látni, ha tüskébe, mérges kígyóra, piócára lépek, és mivel félek, hogy megsérül a lábam, ezért nem veszem le a cipőmet.

- És miért keltél át ruhástól a folyón? – kérdezte a bráhmin.

A lány így válaszolt:

- A női testen vannak szépséges részek, és vannak mindenféle csúnyák. Ha ruhátlanul gázolok a vízbe, a többiek, ha a szép részeket látják, meg sem említik, de ha a csúnyákat, akkor kigúnyolnak. Hát ezért nem vettem le a ruhámat.

- És te egyedül miért nem másztál fára? – kérdezte a bráhmin.

A lány azt mondta:

- Ha valaki fára mászik, és letörik az ág, akkor leesik és megsérül. Ezért nem másztam fára.

Ez a lány egyébként Pradyotarāja király öccsének a lánya volt. Mikor az apa ebbe az országba érkezett, feleségül vette Hlachammát,[9] és tőle született.

A bráhmin így szólt:

[9] ལྷ་མཚམས་མ་ (t. *lha mtshams ma*) – jelentése „Isteni remetenő.”

- Te bizony nagyon bölcs vagy, te lány. Vannak-e szüleid?

- Vannak – mondta a lány.

- Hát akkor vezess az otthonotokba!

Hazaérve a lány bement és szólt, hogy odakint egy bráhmin az apjával kíván találkozni. Mikor az apa megjelent az ajtóban, köszöntötték egymást.

- Örömöd van-e? Betegséged van-e? Ez a lány a te lányod-e?

- Az enyém – válaszolta az apa.

- Akkor hát te vagy a ház ura?

- Úr, az nem vagyok.

A bráhmin azt kérdezte:

- Idehallgass, hallottál már Mṛgāra miniszter úrról?

- Hallottam.

- Van ennek a miniszternek egy nagyon vonzó, illemtudó legkisebb fia. Hozzáadod-e a lányod?

- Ő bizony elég magasrangú. – mondta az apa. - Ha a lányt akarja, legyen a kívánsága szerint.

A bráhmin hazatért és elmondta, mi történt. A szavait hallva a miniszter lovakat, szekereket és egyebeket készíttetett elő, és elindult Sirisigtába, hogy elhozza a menyasszonyt. Mikor a közelben volt, futárt küldött, hogy bejelentse az érkezésüket. Az apa nagy lakomát rendezett, hogy elbúcsúztassák a Śrāvastība induló lányt. Az anya pedig a lakomán mindenki füle hallatára így szólt a lányához:

- Te mától fogva most már mindig szép ruhát hordjál, és csakis jóízű, édes ételeket egyél. És minden egyes nap nézd meg magad a tükörben.

Az após magában azt gondolta: „Nincs minden nap ünnep, miért hordjon mindig szép ruhát, egyen csakis jóízű, édes ételt, és minek nézegesse magát a tükörben minden egyes nap? Nincs ez így jól.”

Azután elbúcsúztak és útra keltek. Az út során egy kedves, hűs házhoz értek, ahová bementek megpihenni. Mikor a menyasszony odaért, így könyörgött:

- Nem jó ebben a házban lenni! Gyorsan gyertek ki!

Az egyik kísérő nem tudott kimenni, bent maradt. Nem telt el sok idő, mikor néhány ökör és ló arra futva nekiment a tartópillérnek, a ház összedőlt, és a bent maradt ember meghalt. Az após azt gondolta: „A menyem megmentette az életemet. Neki bizony jó képességei vannak." És nagyon megkedvelte a lányt.

Aztán ahogy tovább utaztak, egy folyómederben leültek a nedves fűbe. Ahogy a menyasszony odaért, könyörgött nekik, hogy azonnal menjenek ki a mederből. Abban a pillanatban, ahogy kiértek, lezúdult az eső, és a medret elöntötte az áradás. „Már másodszorra esett meg, hogy a menyem megmenti az életemet," gondolta az após.

Nemsokára hazaértek. Itt aztán sok barátot összehívtak és nagy ünnepet rendeztek, ahol egy álló napon át mulattak. Miután a vendégek szétszéledtek, az após összehívta a menyeit és így szólt hozzájuk:

- Én már öreg vagyok, a testem megtört. Menyeim, rátok bízom a kincsestárat. Melyikőtöknek adhatom a kulcsot?

A hat idősebb meny mind azt mondta, hogy ő alkalmatlan az ilyesmire, de a legfiatalabb elvállalta.

- Akkor tehát az összes kincstár kulcsát rád bízom.

A meny pedig elvette a kulcsot.

A következő naptól fogva mindig korán felkelt és a ház összes szobáját felsöpörte és felmosta. Azután finom, elsőrangú ételt főzött, és felszolgálta először anyósának, apósának majd a többi házbelinek. Aztán kását adott a szolgálóknak és cselédeknek, sorra egymás után mindnek, ő maga pedig csak ezután ette meg a kását. Mindig így tett. Az após pedig azon gondolkozott, hogy ez a menye nem hasonlít másokra, egyáltalán nem közönséges, de vajon miért nem az anyja utasításai szerint cselekszik. Meg is kérdezte tőle:

- Miért mondta az anyád, hogy ha a házából elmész, akkor mindig szép ruhát hordjál, csakis jóízű, édes ételeket egyél, és minden egyes nap nézd meg magad a tükörben?

A meny letérdelt és így szólt:

- Hogy szép ruhát hordjak, az annyit tesz, hogy mindig figyeljek a ruházatom elrendezésére a ruhának megfelelően, és ne öltözzek régi rongyokba. Ha vendégek jönnek, az öltözetem legyen az alkalomhoz illő. Így kell tennem. Hogy mindig jóízű, édes ételt egyek, azt jelenti, hogy sose legyen csömöröm a finom ételektől, hanem amíg még bárki is eszik, éhezzek minden jó ételre.

Így kell tennem. Az, hogy minden egyes nap nézzem meg magam a tükörben, azt jelenti, hogy ne a bronz- vagy az acéltükörben nézzem magam, hanem keljek fel korán és végezzem el a külső és belső seprést, felmosást, a trónpárnák eligazgatását és hasonlókat, ezen a módon lássam magam. Anyám utasítása bizony ez volt.

Akkoriban egy madár egy fürt gyümölcsöt hozott egy tengeri szigetről. Csőrében a gyümölccsel a királyi palota tetejére szállt, és onnan a fürtöt a palota padlójára ejtette. Fölszedték és a királynak adták. „Ez a szép gyümölcs biztosan jó lesz majd gyógyszernek," gondolta a király, és megparancsolta minden miniszterének, hogy vessék el a gyümölcsmagokat.

Mṛgāra miniszter is kapott a magból néhányat, és utasította a menyét, hogy vesse el. A meny pedig megparancsolta a szolgáknak, hogy jól termő földbe vessék a magokat. Így is tettek, és az sok gyümölcsöt termett. A többiek pedig rosszul vetettek, így nem is szökkent szárba a mag.

Aztán a királyné megbetegedett. Orvost hívattak, aki megvizsgálta, és megállapította, hogy ezt a betegséget tengeri szigetről származó gyümölccsel lehet meggyógyítani. A király pedig emlékezett korábbi parancsára, miszerint minden minisztere vessen el egy gyümölcsmagot. Kérdezte tehát a minisztereket, mi lett a gyümölccsel. Az egyik miniszter azt mondta, nem kelt ki a mag, a másik azt, hogy az egér megette.

Mṛgāra miniszter kérdezte a menyét:

- Terem-e az elültetett gyümölcs? A királyné betegségét csak az gyógyítja.

- Annyi gyümölcs termett, hogy nem csak a királynét, de egy egész országnyi embert is meg lehetne gyógyítani vele – mondta a meny.

- Vigyél akkor a királynak belőle!

A király pedig gyógyszert készíttetett a gyümölcsből és a királyné meggyógyult. Boldog lett a király és hálából bőséges jutalmat adott.

Akkoriban Sirisigta királya és Śrāvasti királya rossz viszonyban volt egymással. Egy nap arra gondolt Sirisigta királya, ki kellene deríteni, van-e tanult, bölcs, értelmes minisztere Śrāvasti királyának. Így szólt a hírnökhöz:

- Vigyetek Śrāvasti királyának két ismertetőjegyeikben nem különböző, egyforma szőrű és méretű kancát, anyát és lányát, és üzenem, hogy mondják meg, melyikük az anya s melyik a lánya.

A király és a miniszterek megvizsgálták a kancákat, de nem tudták megkülönböztetni őket. Mikor Mṛgāra hazament, a menye kikérdezte, mit látott, és mikor az após elmondta neki, így szólt:

- Ez nagyon könnyű. Kössék össze a két kancát, és adjanak füvet nekik. Amelyik az anya, az a szájával etetni fogja a kicsinyét.

A miniszter ezt elmondta a királynak, aki pedig füvet adatott az állatoknak, azután figyelt. Úgy lett, ahogyan a meny mondta. Megmondták a hírnöknek: „ez a kanca és ez a csikó.” És a hírnök azt mondta:

- Ez így igaz.

Majd hazament és mindent részletesen elmesélt a királyának, aki ezután egy másik hírnököt is elküldött, mondván:

- Két egyforma vastag és hosszú kígyót vigyél, s mondd, hogy különböztessék meg a hímet a nősténytől.

Amikor Pradyotarāja király és miniszterei összegyűltek és megvizsgálták, egyikük sem tudta megoldani a feladatot. Akkor Mṛgāra megkérdezte a menyét, és ő így szólt:

- Terítsetek le egy puha szövetet, és tegyétek rá a kígyókat. Amelyikük a nőstény, az meg se mozdul, nyugalomban lesz, de amelyik a hím, az bizony nem tűri, kényelmetlen lesz neki. Hogy miért? Mert a nőstény, az puhára vágyik, de a hímnek vad a természete, ezért a kényelmet nem viseli, nem fog megnyugodni. Így aztán fel tudjátok ismerni őket.

Az após mindezt elmondta a királynak, és úgy tettek, ahogy a menye mondta, és így meg tudták különböztetni a hímet a nősténytől.

- Így igaz – helyeselt a hírnök.

A király pedig nagyon boldog volt és sok értéktárgyat, drágakövet adott jutalmul a miniszterének.

Sirisigta királya akkor két egyforma hosszú, egyforma vastagságú, kés-, fejsze- és bárdnyom nélküli botot küldetett, hogy mondják meg, melyik a botok teteje s melyik az alja.

Pradyotarāja király és miniszterei összegyűltek, de hiába vizsgálták, egyikük sem tudta megoldani a feladatot. Akkor Mṛgāra ismét a menyét kérdezte, aki így szólt:

- Ez egy nagyon könnyű kérdés. Tegyék vízbe a botot, és ahol a gyökere van, az a része lesüllyed, de a teteje kiemelkedik majd a vízből.

A miniszter elmondta a királynak, és minden úgy lett, ahogyan a menye megmondta.

- Ez a teteje, ez az alja – mutatták, a hírnök pedig helyeselt. A király boldog volt és megjutalmazta a hírnököt.

Mikor a hírnök hazatért és részletesen elmondta, mi történt, Sirisigta királya vagyontárgyakat és drágaköveket adott neki, és mivel belátta, hogy Pradyotarāja királynak tanult, bölcs és értelmes minisztere van, ezért megüzente neki, hogy mostantól éljenek békében. Pradyotarāja király boldog volt és megkérdezte a minisztert:

- Honnan tudtad te a megoldásokat?

- Azokat nem én tudtam, hanem van énnekem egy tanult, bölcs és értelmes menyem, ő oldott meg mindent.

A király, amint ezt meghallotta, roppantul megörült és kijelentette, hogy a miniszter menyét a testvérének fogadja.

Azután a meny terhes lett, és kilenc hónap elteltével meg is szült harminckét tojást. Minden egyes tojásból előbújt egy-egy fiúgyermek. Jóképűek voltak, daliásak, szépségük lehengerlő. Nagyra nőttek, és kiváló, senkihez sem mérhető hősök lettek, külön-külön mindegyikük olyan erős volt, mint ezer másik ember. Apjuk és anyjuk boldogok voltak, de az országban mindenki más tartott a fiúktól. Később aztán mind magasrangú, jóhírű családból való nőt vett feleségül.

Egy alkalommal Hlachamma, a fiúk anyja, aki hívő volt, meghívta a Buddhát és a szanghát magukhoz, és mivel a Győzedelmes a Dharmát tanította, mindenki, aki jelen volt, folyamba lépetté[10] vált, kivéve a legkisebb fiút, aki nem érte el ezt az eredményt. Ő elefántháton útnak indult és elhagyta a várost. Ott egy széles folyón egy híd vezetett keresztül. A fiú felment a

[10] རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ (t. *rgyun tu zhugs pa*; sz. *śrota-āpanna*) – jelentése „a folyamba lépett”, a buddhizmusban a megvilágosodáshoz vezető 4 szint közül az első, ahol a gyakorló már megszabadult bizonyos tudati béklyóktól (amiből tízet említenek). A hínajána buddhizmusban a szellemi fejlődés négy szintje (t. *'bras bu bzhi*; sz. *caturphala*). A mahájána buddhizmus ezt üdvösnek, de meghaladhatónak tartja. A négy gyümölcs a következő négy állapotot jelenti: 1) a folyamba lépés (t. *rgyun du zhugs pa*; sz. *śrota-āpanna*) – Az áramlat a nirvánához vezető Nemes Ösvényt jelenti. Aki a Tan híve lett, oltalomért folyamodott, az már nem zuhan rosszlétekbe. 2) az egyszer visszatérés (t. *lan gcig phyir 'ong ba*; sz. *sakṛdāgāmin*) – Aki idáig jutott a tökéletesedésben, az már csak egyszer fog emberként újjászületni, azután csak felsőbb világokba születhet. 3) egyszer sem visszatérés (t. *lan cig phyir mi ltog pa*; sz. *anāgāmin*) – Aki ezt eléri, többé nem tér vissza a földi, emberi létbe, hanem legfeljebb az égi, isteni létformákba. 4) ellenséget legyőző, szent (t. *dgra bcom pa*; sz. *arhat*) – Aki valamennyi belső, szellemi és erkölcsi ellenségét leigázta, s még ebben az életben elérte a nirvánát.

hídra, csakhogy ott szembetalálkozott egy másik miniszter fiával, aki szekérrel jött ebbe az irányba. Mindketten büszkék voltak a származásukra, ezért egyikük sem akart kitérni. Hlachamma fia megdühödött és elefántjával a nagy miniszter fiát szekerestül lelökte a hídról. Ez megsérült, kezét, lábát törte, jajgatott, majd hazament és így szólt a szüleihez:

- Hlachamma fia engem kis híján megölt. A testem csupa seb.

A nagy miniszter dühös lett.

- Ez a harminckét fiú nagyon erős – mondta – ráadásul családjuk a király szövetségese, így nehéz őket legyőzni. De kitaláltam egy cselt.

Hétféle ékkőből faragott harminckét botot készíttetett, és minden egyes botba egy-egy éles tőrt rejtett, majd így szólt a harminckét fiúhoz.

- Ti fiatalok vagytok, életetek virágjában, játékos időszakban. Ezeket a botokat készíttettem nektek játékszerül. Vegyétek el!

A fiúk pedig megörültek és boldogan elvették a botokat.

A király törvénye az volt, hogy a király jelenlétében senkinél sem lehetett fegyver. A fiúk botjaikkal kezükben ültek a király színe előtt. A miniszter így szólt a királyhoz:

- Hlachamma harminckét fia, bár fiatalok, de ezer ember erejével bírnak, és ártani akarnak felségednek.

A király azonban bízott bennük. A miniszter akkor így szólt:

- Pedig ez az igazság. Győződjön meg róla, felséged. A fiúk a kezükben lévő botokban kardokat rejtegetnek. Így törnek az életére.

A miniszter kérte, hogy a fiúk mutassák meg a botokat. A király egyesével hívta a fiúkat a színe elé, lefogatta és megölette őket. A fejüket levágta, és a harminckét fejet egy ládában elküldte az anyjuknak.

Épp ekkor a fiúk anyjánál vendégeskedett a Buddha és a Szangha. Mikor a király által küldött láda megérkezett, az anya azt hitte, hogy az felajánlás a Buddhának, ezért ki akarta nyitni. A Győzedelmes azt tanácsolta, előbb végezzék el az étel felajánlást, és a következő tanítást adta közben a fiúk anyjának:

Ez a test nem állandó. Szenvedésteli,

Üres és éntelen. Értelem nélküli,

Rövid életű, a szennyekhez ragaszkodó,

Kínozza a nyomorúság. Vágyaitól elválasztott.

Az ilyen test haszontalan.

A megkülönböztető bölcsességgel rendelkezők belátják ezt.

Hlachamma ezt hallva elérte az egyszer-sem-visszatérés[11] gyümölcsét, és boldogan, tenyerét összetéve így kérlelte a Győzedelmest:

- Győzedelmes, kérlek, tegyél meg négy dolgot! Az első, hogy gyógyítsd a szerzetesek betegségeit és szüntesd meg a betegségek okait. A második, hogy gondoskodj a beteg szerzetesekről, lásd el őket étellel és itallal. A harmadik, hogy add meg a szerzeteseknek mindazt, amire szükségük van, a negyedik pedig, hogy gondoskodj a messziről jött vándorszerzetesekről. És hogy miért? Ha a beteg szerzeteseknek nincs gyógyszerük, ételük és italuk, nagy nehézségeik lesznek, és életveszélybe kerülnek. Ha egy beteg szerzetesnek nincs segítője, se étele, koldulnia kell. Ha a kívánt dolgokat nem kapja meg idejében, dühös lesz, és nehezen gyógyul meg. Ezért kérlek, adj nekik ételt. Ha egy szerzetes messziről jön, nem ismeri a helyet, nincsenek barátai, koldulnia kell, és ha a gonosz emberek rosszul bánnak vele, türelmetlen lesz. Ezért kérlek, adj nekik ételt. Ha a vándor szerzetesnek nincsenek társai és kellő felszerelése, az úton vadállatokkal és vademberekkel[12] találkozhat, és egy szempillantás alatt veszélybe kerül az élete. Ezért kérlek, hogy gondoskodj róluk.

A Győzedelmes Hlachamma mind a négy kérését megértette, és megdicsérte.

- Az általad kért négy dolog hatalmas erény, nem különbözik a Buddhának tett felajánlástól. - mondta, majd a szerzetesekkel együtt visszament a Jetavana ligetbe.

[11] ལན་ཅིག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ - (t. *lan cig phyir mi ltog pa'i 'bras bu thob*) – jelentése „egyszer sem visszatérés gyümölcsét elérte.” A hínajána buddhizmusban a szellemi fejlődés négy szintje (t. *'bras bu bzhi*; sz. *caturphala*) közül a harmadik.
[12] མི་རྒོད་ (t. *mi rgod*) – vadember, jeti.

Miután a Buddha távozott, az anya kinyitotta a ládát, és meglátta benne harminckét fiának a fejét. Mivel már megszabadult minden vágytól, nem keseredett el. Így szólt:

- Ó, aki megszületett, annak élete nem tart soká! Mind az öt létformában[13] ott van a szenvedés.

Mikor a harminckét fiú rokonai megtudták, mi történt, elkeseredtek, dühösek lettek és így szóltak:

- A nagy király ártatlan embereket ölt, gyűjtsük össze a sereget és vonuljunk oda!

Majd seregüket összegyűjtve bekerítették a királyi palotát. A király ijedtében a Buddhához menekült. Mikor ezt a rokonok megtudták, követték a királyt, és seregükkel körülvették a Jetavana ligetet.

Mikor Ánanda[14] megtudta, hogy Pradyotarāja király megölte Hlachamma harminckét fiát, és a rokonok most bosszút akarnak állni, letérdelt a Győzedelmes elé és kezét összetéve megkérdezte:

- Győzedelmes, mi az oka annak, hogy a király megölte a harminckét fiút?

A Győzedelmes így szólt Ánandához:

- Hlachamma harminckét fiát nem most ölte meg először a király. Elmondom neked pontról pontra, hogy miért haltak meg a fiúk, figyelj nagyon és jegyezd meg!

- Tisztelettel hallgatom – felelte Ánanda.

- Valamikor ez a harminckét fiú egymás közeli barátja volt, és egyszer közösen, előre kitervelt módon elloptak egy bikát. Elvitték egy öreg, gyermektelen, szegény nő házába, hogy ott mészárolják le. Az öreg nő örvendezett, fát és egyebeket hozott, ami a hús megfőzéséhez kell. Mielőtt a bikát levágták volna, az megátkozta őket: „Ha engem most megöltök, a jövőben

---

[13] རྒྱུད་ལྔ་ (t. *rgyud lnga*; sz. *gati*) – az érző lények öt létformája, világa. Ma már hat létformáról beszélünk, a kezdeti öt, kiegészült a félistenek világával. A Buddha a kifejezést az érzéki létesülésen (káma-bhava) belüli újraszületés öt lehetséges helyére, létállomására vonatkoztatva használta (AN 9,68). A kommentárok ehhez egy hatodik létállomást, a titánok (asura) is hozzátették, akiket a Buddha ugyan többször is említett a különböző lények között, de nem önálló létállomás lakóiként. Abhidhamma rendszerében a létállomások a létsíkok (t. *sa bzhi*; sz. *bhūmi*) osztályozása alá kerültek. A hat létsík: 1. istenek (t. *lha*; sz. *deva*); 2. félistenek (t. *lha ma yin*; sz. *asura*); 3. emberek (t. *mi*; sz. *manuṣya*); 4. állatok (t. *dud 'gro*; sz. *tīryak*); 5. éhes szellemek (t. *yi dwags*; sz. *preta*); 6. pokollakók (t. *dmyal ba*; sz. naraka). A szenvedélyek hálójában vergődő élőlények ezen létformákban bolyonganak számtalan újjászületésük során.

[14] ཀུན་དགའ་བོ་ (t. *kun dga bo*; sz. *Ānanda*) – jelentése „Örömteli”. Siddhārtha Gautama unokatestvére. Buddha személyes kísérője, egyik legközelebbi tanítványa, és egyben az a személy, aki a hagyomány szerint megőrizte a szūtrák szóbeli átadását. A Buddha halála után a szerzetesi közösség kritikájának és ellenállásának tárgya volt, de végül az első pátriárka, Mahākaśyapa halála után ő lett az indiai buddhizmus pátriárkája.

minden elért gyümölcstől függetlenül gyilkoljanak majd meg titeket!” - mondta. A fiúk megölték a bikát, majd ki megsütve, ki megfőzve megették, az öreg nő is boldogan jóllakott a húsával. „Azelőtt egyetlen vándor sem bánt velem ilyen jól.” - mondta. Ez a bika nem más volt, mint Pradyotarāja király. A bikatolvajok pedig Hlachamma harminckét fia. Az öreg nő pedig az anyjuk. Karmikus tettük következménye, hogy ötszáz életen keresztül gyilkolják meg őket. Mivel az öreg nő boldogan jóllakott velük együtt, ezért mindig ő lesz az anyjuk, és ő ezáltal szenved. De most, hogy találkozott velem, elérte a gyümölcsöt.

Miután a Győzedelmes elhallgatott, Ánanda két tenyerét összetéve azt kérdezte:

- És mi volt az oka annak, hogy ezek a fiúk nemes és gazdag családba születtek, és hogy olyan nagy erejük volt?

A Győzedelmes így szólt:

- Réges-régen, Dīpankara Buddha[15] idején élt egy idős hölgy, aki a három drágakövet[16] rendkívül tisztelte. Sokféle illatosítót összekevert vajjal, és megkente vele a sztúpákat.[17] Egy útszéli sztúpát kent meg éppen, mikor találkozott harminckét emberrel, akik segítettek neki a sztúpa megkenésében. Az idős hölgy így szólt hozzájuk: „Annak az érdeme, hogy megkenitek velem a sztúpát, bárhová is születtek, jó életet és nagy erőt fog adni.” Ők pedig nagy boldogan megkenték a sztúpát és így szóltak: „Mi bizony most az idős hölgy által komoly érdemhez jutottunk! Bárhová is születünk, a családunk nemes, befolyásos és gazdag lesz, sok birtokkal, és mindig ez az idős hölgy lesz az anyánk, mi pedig az ő fiai leszünk, és soha nem élünk a Buddha és a Tan hallgatása nélkül. A célt gyorsan érjük el!” – így imádkoztak, az idős hölgy pedig azt mondta: „Úgy legyen!” Így aztán ötszáz életen keresztül nemes és tiszteletreméltó családokba születtek újra. Az idős hölgy mindvégig, és most is a fiúk anyja volt. És az a harminckét ember mindvégig az ő harminckét fia volt.

A katonák haragvó elméjét a Buddha szavai megbékítették. Így szóltak:

[15] སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ (t. *sangs rgyas 'od srungs*; sz. Kāśyapa/Dīpamkara) – jelentése „Fényőrző Buddha”. E kelpa (t. *bskal pa*; sz. *kalpa*) hatodik - Sákjamuní Buddha előtti - buddhája.

[16] དཀོན་མཆོག་གསུམ་ (t. *dkon mchog gsum*; sz. *triratna*) - A három ékesség/ három drágaság/ három drágakő vagy három menedék. A Buddha, a Tan és a Közösség. Menedékvételkor a buddhisták e három drágasághoz folyamodnak oltalomért.

[17] མཆོད་རྟེན་ (t. mchod rten; sz. *stūpa*) – jelentése „ereklyetartó.” Egy kupola alakú emlékmű, amely a Buddha vagy valamelyik nagy mester hamvait, ereklyéit őrzi. A sztúpa alakja bonyolult szimbolikát testesít meg.

- A király ártatlan. Mindez csupán a korábbi tettek, mint például a bika lemészárlásának a következménye volt. Pradyotarāja király a mi urunk. Miért is gondolnánk rá ártó szándékkal?

Fegyverüket a király elé tették, rossztetteiket megvallották, és sértetlenül távoztak.

Akkor a Győzedelmes pontról pontra elmagyarázta a történteket a négyféle gyülekezet számára. Az erényes cselekvésre irányuló erőfeszítés helyes. És a nem erényes tévtanítások elkerülése is helyes. A négy nemes igazságot részletesen kifejtette. A jelenlévők ezt meghallva egytől-egyig elérték a gyümölcsöt. A Győzedelmes szavaitól mind boldogok lettek.

སེམས་པར་སྐྱེས་སོ། རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེས་སོ། །གཞན་དག་བོད་ཀའི་ཡུལ་དེར་ཚོགས་པ་ཐུན་མོང་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཅིའི་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དུས་བཟང་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་སྐོར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་ན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཚེ་ཐུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་ནས

།ཨོཾ་སྭཱ་ཧཱ་ཨཱ་ཏ་ལ་ཝ་ཝཱ་ཡུ་ཝཻ་ཝཻ་ཤྲ་བ་ཎ་ཡཻ་ཡེ། བུ་ཁེ་རྒྱཱ་ནཱ་ཤུ་མ་ཡེན་ཐྱེ། ཨ་ཁི་བ་ཆུ་གཅིག་ཆུ་མ་མ་ལོན་བས་འཇམ་དུ་བསམས། །བདག་གི་རྣལ་འབོག་ཏུ་བུ་ཀཅིག་པུ་ཆུ་མ་ལེན་ཅིང་བཟང་མོ་མཆོག་གཅིག་བཅའ་ལོ་བསྒོམ་བསམས་ནས། ཕེའ་ཆོག་ཟྲོམ་བདག་དེ་ལ་བཏུ་ཟེ་མཇུག་ཞིང་-ཤས་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་དང་ཐུབ་ནས་གཉན་དུ་བྱེད་པ་བདག་གི་བུ་ཚང་གི་ ཆུ་དུ་འདུ་དུ་ཆུ་མ་མ་ལོངས། ལུ་ལ་བསྐྱུད་ཡང་མི་-ཤེས་ན། ཁྱོད་ཅི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཐུབ་པ། བུ་མོ་བཟང་ཞིང་མཛེས་པའྱི་དཔལ་ལྡན་ཏོ། ཚེ་དང་བཅས་པཡོད་པ་ལྟ་ཅི་མཐོང་། བདག་གི་བུ་འདི་ཡིང་དུ་འདུ་བ་ཐམོག་ཁྱོད་ཀྱི་བཚལ་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་དམ་དཔའ་བ་དེས་ཞལ་ནས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་ཚོལ་བ་ལས། ཡུལ་-ཤི་རི་ཏིག་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བུ་མོ་ལྟ་བརྒྱ་ཞེག་འཚེག་ཁ་རེ་བ་ནས། མི་དེ་ཁ་བཟང་ཤེ་བཏུས་ཏེ། ཁ་དོག་བཟང་ལ་མཆོད་པའཁྱེར་བའྱེད་པམཐོང་ཐུམ་ཟེ་དེས་བུ་མོ་དེ་ཁ་ནོང་བའི་ཤི་ཅིག་བལྟས་ན་བུ་མོ་དེ་ཁ་ཆུ་དུ་འཁྱུ་བ་བཅིག་བ་ལས། གཞན་ཐམས་ཅད་ལྷུམ་ཤུད་ཀྱི་བུ་མོ་གཅིག་ཀྱང་ལྷུམ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཆུ་ཐལ་ཏོ། ། དེ་ནས་པ་ནོང་བ་ལྟས་ཆུ་ཚེ་ལ་ཝ་ལྷུ་ཐུབ་ནས་ཆུ་ཁྱེར་ནས། ཕུ་མོ་དཔའ་ཞིག་ཚེས་ཀྱང་ཤུད་པ་ཆུ་ཐལ་ཏོ། ། དེ་ནས་ཚོལ་ཞིག་ཏུ་ཐུབ་ཀྱང་། བུ་མོ་གཞན་ཏོ་ཀུར་འཇིག་ཅང་མ་དེ་ཁ་བཏུའོ། །བུ་མོ་འབའ་ཞིག་ལ་ལས་བཏུས་ནས།

གཞན་བསམ་མངའ་བྱེད་དེ། དེས་བྱམ་ཆེ་དགྲ་མོའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དལེན་ལེགས་པར་ཐེབ་ཀྱི་ཡོད་སྙམ། །བུམོས་ཀྱང་སྤྱི་ཙོམ་ཡོད་དུས་ཀཱཏི་ཅན་སྙམ་བ་དང་། བྱམ་ཆེས་དྲིས་པ་བུ་མོ་ཁྱོད་ཚུ་རྣམས་བ་ན། བུམོ་གཞན་ཀྱིས་ནི་ལྷམ་དུ་དགས་ཆུ་རལ། བུམོ་ཁྱོད་འཐབ་ཤིག་ལྷམ་ཡང་མ་གཏུབ་པར་ཆུ་རལ་ན། ཁྱོད་ལ་བསམ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། བུམོས་སྙམ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་ཙོམ་ནི་ངའི་ཤམ་ཆེ་ལགས་མ་ཡིན་མོ།། བཤག་ས་སྐམ་པོ་ལ་འཐོ་བའི་ཚེ། རྟ་པའི་འོག་ཏུའི་ཁྱི་བམ་གིས་བལྟར་ཡོང་བས། ཆོར་མ་འམ། རྟེ་མ། ཁྱོམོ་འམ། མི་བརེ་བའི་བཤེར་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ། ཆུང་གཏིང་ནི་ཅི་ཡང་མིག་གིས་བལྟར་མེད་དུ། གལ་ཏེ་ཆོར་མ་འམ། སྐྱག་ལམ། ལྷམ་བུ་གདུག་པ་རགས་ཐེ་ཚན། རྟ་པ་ལ་གཅོར་བར་འགྱུར་གྱིས་དོགས་པས་སྐྱམ་མ་ཕུད་པ་ཡིན། བྱམ་ཆེས་སྙས་པ། འོན་ཅིའང་ཕྱི་གོས་དང་བཅས་ཚུ་ལས་འབོགས། བུམོས་སྙས་པ། བུ་མེད་ཀྱི་ལྷུས་ལ་མཆོག་བཟང་པོ་དང་ཆབ་ཡོད་པས། གོས་བཟོས་ཏེ་ཆུར་ཞུགས་ན་ཤན་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། མཆོག་བཟང་ནི་ཐུ་ཅང་མི་ཆེར། མཆོག་དན་ནའཕ་བར་འགྱུར་བས། བདག་གིས་གོས་མ་བཟོས་པ་ཡིན།། བྱམ་ཆེས་སྙས་པ། འོན་ཀྱང་ངའི་ཕྱི་ཅིག་གུ་ཕེ་ཀར་མི་འཚེག། བུམོས་སྙས་པ། གལ་ཏེ་ཕེ་ཀར་འཇོག་ན། ཕེ་ག་ཡག་ག་ཆགས་གམ། ལྷུབ་ལུས་ལ་གཙོར་ཡར་འགྱུར་བས།

ཅ། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་བཅས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བཅོམ་ཞེས་སྨོས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། །དྲུམ་ཟེར་སྨོས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཅ་མཚོད་དམ། བྱམས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་ཙམ་དུ་བཏང་དང་ཞེས་སྨོས་ཏམ། དེར་སྨོང་ཁྱིམ་པ་དང་། བྱམ་མང་དུ་སོང་སྟེ། ཕ་མ་ལ་སྨོས་པ། སྐྱེས་བུམ་ཟེ་ཞེས་ཐག་ཡང་མཐའ་མཉེ་ཞེས་མིའམ། །བྱམ་དེ་ཕ་སྨོང་བྱུང་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བཏེགས་ནས་མར་དུབས་ཏེ། དབང་དུ་བྱ་མི་འཕྲོད་ཀྱི་བྱམ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྨོས། ། སྨོས་པ་བཤད་ཀྱི་བྱམ་ཡིན། ། འོན་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་དེ། སྨོས་པ་ཐུབ་པ་ཞེས་དེ། །དྲུམ་ཟེས་སྨོས་པ། མ་ཤཱཀྱ་ཡིད་པ་ནི་བྱོན་པ་ཆེན་པོ་རིང་ཐག་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཅེས་ནམ། སྨོས་པ་བཤད་དང་བ་ཅེས་སོ།། བྱམ་ཟེས་སྨོས་པ། བྱོན་པ་ཡིད་བྱམ་གི་ཚུལ་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐག་ཤིང་ཡིད་ཀ་ཞེས་པ་ཞེས་ཡིད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱམ་ཚུལ་མཐ་སྨོང་ངོ། །ཐག་ཏུ་བྱམ་དེ་འདོན་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་བ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་ནས། བྱམ་ཟེ་ཐག་ཀུན་ཤེས་ཐམས་པ་ཕྱིར་བཏོ་བ་ལ་མ་ཤཱཀ་དུ་ཡིད་པར་བྱམ་ཟེའི་ཐེ་གཏུ་ཡེ་ཐ

སྣང་བ། བྱམ་རྩེ་དེར་ཐོག་ཏུ་ཤ་ཚེ་འདུག། བཙམ་བཟུ་བའི་རྟ་དང་ཁྱི་བཙན་ཁམས་དེ། ཡུལ་ཀིར་དེས་ཅར་ཆོར། དེ་ཐུབ་ཏུ་ཉེ་དུ། སྤུར་མེ་གཅིག་སྟོང་ཐུ་བཅར་ཚུལ། ཤེལ་ཀུང་ཐུམོ་བཙག་མར་ བཏང་བའི་སྐྱེས་མེ་བ་ཁམས་ཤ། བུམོ་བཙག་མར་བཅར་དེ། ཇིདག་ཁོས་བུམོ་ཐུབ་ཚེས། ཤ་ཀྱི་ཡོངས་ཐུ་བཟོ་བ་ཁ། བུམོ་དེའི་མས་མོ་མང་པོའི་ནང་ཐུ་བུམོ་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཁྱེད་དང་ཕྱུག་རྟ་རྣ་ཁྱེས་བཟང་ པོ་ཤེས་ཞེའོ། ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་ཤི། ཤིན་གཅིག་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མེ་ལེང་ལ་ལྷེས་ཁ་ཁྱེར་ནས་ཐུག་ཟས་བསྐོ་ནས། བུམོས་ཀྱང་བཞིན་དུ་བཅིའོ། །ཞེས་སྨན་པ་དང་། ཤྲོས་པོ་རམ་བཙན་དཀའ་བྱ་སྐྱབ་དུ་བསྐུལ།། མི་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱིང་སྡུག་ཀྱང་མེ་རྣམ། གོས་བཟང་པོ་དཔལ་ཟས་ཞིམ་པོ་རྣ་ཐུ་ལས་རྣོ། རྣ་ཁུམེ་ལོང་ལ་ལྷེས་ཤིག་པ་ཤང་རྣམ་ཞེས་ཁ་ཤ་ཡི་རོ་སྐྱམ་ཐེས་མས་ཟས། མོ་སོང་ཚིག་ཕྱག་འཚལ་དེ་ཤྲོས་ས།། ཇིཁ་ཐུམས་ཅང་བཞིགས་དེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཤྲོང་ཕུག་ཏུ་ཁ་ཤེས་བ་ལས། བར་ཚབས་ཟང་ཟིང་ཁ་ཐམོལ་བ་ཞིག་ལོངས། ཇིཁ་ལས་སྐྱང་དོང་བ་ཁ་ཤ་དེ་ནས་ཐུ་ཞེས་བཞུགས་ཤ། །ཁ་མ་མར་པ་ཡང་ཕྱེད། ཇིཁ་ཤེས་ཁ་ཁྱེའི་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་ཞུགས་མ་རྣང་ཤེས། སྤྱང་དུ་ཐང་ཐུ་ཁ་བཞིའ་ཞེས་ནས་ཁ་ཤེ། མཁའ་མས་སྐྱས་པ་བཞིའ་ཐང་ཐུ་ལ་བྱུང་ངོ། །ཁ་ཤེ་ཁ་ཁ་ཁཐོ་ཁ་ཁཐོ་མ་ཁཁུ་ས་ཐེ། ཁང་ཁའི་ཅིས་ཁ་ཁཁུ་ཁ་

།ཅེས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ཀར་ལ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཡིག་གསུམ་ཕྱིར་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཡིག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཡིག་གསུམ་ཕྱིར་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ།

དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཀུ་ཥེ་མཎྜཔ་ཏ་ཀྱི་ལྟེ་མིག་གཅིར། མཁའ་མཉམ་ཀུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤམ་བུའི་བླངས་ནས། འཁའ་ཞིག་ལྟར་ཁ་ཁྱེར་ཏེ་ཁ་ཁྱེར་ཏེ་ཁོ་ཚ་ཚ་བཅས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ཏོ། ། དེ་ནས་བ་ཟན་ཀྱི་གཡོག་བུས་ནས། ལྷ་རྫོགས་སྐྱེས་ལག་ལེའི་ཁང་པའི་ཐོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཅིག་བཞག་ཅིང་། ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདི་ཟ་ཞིག་ཅེས་ཟེར་ཏོ། །

།།ཞེས་བཞུགས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཨ་ཏི་ཤ་ཡ་ཀ་ཐཱ་ཡཱ་ཏྲ་ཡ་ཡཱ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ནང་གི་བཅས་པ་འོག། སྤྱན་བས་དཔུང་བུས་ན། ནུབ་འདི་ལ་རྒྱུ་མཚོའི་གླིང་གི་འབྲས་བུམཁའ་འཁོར་དཔུང་བུས། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚོའི་གླིང་གི་འབྲས་ལྷག་ལོ་ལོས་ཟོས་ཀྱང་། རྒྱུ་མཚོ་གླིང་གི་འབྲས་ལྷག་རྒྱུ་བ་ཡང་དཔག་མེད་ཅེས་བྱའོ། བློན་པ་བཅས་གཞི་ཁེའི་འབྲས་རྒྱས་པ་མ་སྐྱེས་ཁེས་མཆིའོ། །བཅོ་གསུམ་ཁེའི་འབྲས་ལྷག་བ་བས་འཚལ་པ་དེ་སྐྱེས་ཁེས་མཆི་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐབས་དེ་ཡང་ཕུག་ཐུམ་དུ་སོང་ཞེས། མཁའ་མ་དེ་ལ་སྤྱན་འབྲས་ལྷག་རྒྱུ་ཐུ་ཚ་པ་སྐྱས་སམ་མ་སྐྱས། རྒྱལ་པོའི་བཀུམ་མོ་ནང་གི་བཅ་བ་ལྟ་སྤྱན་ཏུ་ཁསོལ་ལོ། །མཁའ་མས་གསོལ་པ། འཕྲས་རྣམས་པ་རབས་ཐུ་ལེགས་ཏེ། མི་གཅིག་ཁེ་སྤྱན་དུམ་བས་ཀྱི། ཡུལ་གཅིག་ཁེ་མ་ཡང་སོས་བ་ཚམ་མིཆོས་སོ། །ཁྱེམ་བདག་དེས་འབྲས་དོ་ལས་ཤོས་ཤོག་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འབྲས་དེས་བཀུམ་མོའི་སྤྱན་བྲས་ཤས། བཀུམ་མོ་ཡང་སོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རབས་ཁུངས་ཀང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཤོང་ཁྲིག་ཁྲིད་རྒྱལ་པོས། ཡུལ་མ་ཟན་པོའི་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁའིས་ཁཅིས་ཁ་ཁཅིག་མི་དཔའ་བས་དཔུང་མི་འདུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཤོང་ཁྲིག་ཁྲིད་རྒྱལ་པོས། མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བློན་པོམ་བས་བར་འཛོམས་ནས་ཤོད་བཞིན་ཡོད་པ་མཐའ་མ་སྐྱེས་ནས།

།ཞེས་ཟབ་ཅིང་ཡུལ་མཁན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས། བཀའ་དེ་ལས་རྣོང་མོས་སྨྲས་པཁྱེད་མ་དང་བུར་འདུ་བ། སྡུམ་པོག་འདུག བྱེ་བྲག་མི་ཕྱེད་པ་སྨྲས་པཁྱེད་བསྐྱེས། མཉེ་གང། བུམ་གང་ཁྱེད་བྱེ་ཁྱེད་ཀཅིག་ཤྱེད་དེ། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྟེན་བྱ་ག་མ་ཕྱེད་དེ། ། དེས་བྱེམ་བཞག་དེ་བྱེམ་དུ་ཐོ་ནས་པ་དང་། མཁའ་མས་གཅམ་ཆེ་གསལ་ཞུས་པ་དང་། གཅམ་འདུ་ལྟ་བུ་བྱ་གྱ་གིས་མཁའ་ལ་རྒྱས་པར་གཅམ་བྱས། ། མཁའ་མས་གསོལ་པ། འདིས་ཀཁ་ཅུ་ཡང་སྐྱེ་དེ། ཆོར་སྐྱེས་གཅིག་པོས་ལ་ལུས་ཀཅིག་ཏུ་རྟ་བར་པོ་ཞེ་བྱ་ཅི་དང་། གང་མ་ཡིན་བ་རྟེ་སྟེ་སྐྱེ་མཆུས་ཕྱལ་ཏེ་བུལ་སྐྱེ་བས་ཤེ། ། ཁྱིམ་བདག་གི་མཁའ་མས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོལ་གསོལ་ནས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྟ་བྱེ་ཏེ་བཟུང་ནས་ཤེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། མ་དང་བུ་ཡང་རྟེས་ནས། ཤེ་ཅི་ཡང་ཤེས་ཀ་ཤ་ཤེས་ཏེ། བུ་འཕེད་ཞེས་སྐྱེས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། མཚོར་ཏོ་ཞེས་མཚོར་ཤེ། ། ཤས་པོ་ཅེ་ལ་རྒྱལ་པ་དེས་ཤེས། རྒྱལ་པོ་རྟེ་ལ་རྒྱལ་པ་ཤེ་ཐ་ཤེས་ཏེ། ། དེ་ནས་ཡང་ཤེ་ཅ་ཐམས་བཅད་ཤེས་པ་ཤེས་ཏེ། ། སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ཤ་དང་ཤེ་ཐུང་ཤེ་ཅམ་ལ་འཇུ་ཤེ་ཐ་ཅིག་ཅམ་ཐོག་བསྐྱངས་ནས། སྐྱེས་འདུ་ཐ་ཅིག་ཤེ་ཐ་ཤ་ཅས། མ་ཐ་ཤེན་ཅ་ཤེ་ཐུང་ཤ་ཅས་ཤེ་ཤ་ཅས་བསྐྱེས། ། རྒྱལ་པོ་ཅས་ཐ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ

ལོགས་པ་བལྟོན་བསྟེག་པ་བཟང་བར་རེ་བྱང་དེ། །བྱེ་དགེ་ཚོགས་སྐྱེས་ནས་བསད་བྱང་བླ་མེད་དེ། དེ་མི་གཅིག་གིས་མི་སྡོང་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕ་ཡང་བྱེ་དག་ལ་རབ་ཏུསྨྲག་པར་མ་ཟད། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་ལ་བག་ཆད་དོ། །ཕྱིས་ཡུལ་དེར་རགས་མཐུ་བཅུ་མཛོད་པ་ལས་རྒྱལ་སོ། །དེང་ཚོའི་ལྟེ་བ་ཚམས་མ་དང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབ་པར་བྱའོ། ཚེམ་ཆུང་འདས་ཀྱས་ཚོས་བསྟན་པས་བྱེམ་གང་གི་ཐུགས་ཅང་ཀྱས་རྒྱུ་ཞུ་ཞུགས་པར་ཆུར་ཚེས། ཁྱེད་ཀྱང་ཁོ་ཚང་ཁང་ཁོག་གིས་འབྲས་ཁུམ་ཐབ་སྤྱི། ཁྱེད་དུ་ཐྱོང་ཚེ་ཆེན་ཁོག་ཁྱེར་ཏུ་ཐུ་རོལ་ཏུ་སོང་ཞེང་བ་ལས། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཚལ་ཁུ་ལ་བམ་པོ་ཞིག་འཐབ་པ་ལ་ཟམ་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཁེད་དེ་ཟླམ་པའི་སྟེང་དུ་ཕུན་བ་དང་། བློན་པོ་ཆེ་ཚོའི་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཁོང་རྐང་དུ་འཐུག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཁུལ་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྟན་ནས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་བོག་ལོ། །ལྷ་འཚམས་ཀྱི་ཐུ་ཁྱེས་ཆགས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་ཞེན་དུ། ཐྲོག་པོ་ཆེ་ཚོའི་ཐུ་ཁྱེས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་ཞིང་ཟམ་པའི་སྟེང་དུ་ཕེབས་ཤུ་བོར་རོ། །བློན་པོའི་བུ་ཉེས་དང་ཤོད་ལག་སྐྱོངས། དུས་དེ་ཕྱིར་བྱམ་དུ་ཞོང་ཆས།

།ཐམ་ལ་འདི་སྐད་དུའོ། ལྷ་འཚམས་མའི་བུམ་བཐམ་མཛེས་ཤར་འདི་ལྷུང་གཤོང་བཞི་བཙུམ་ནས། ལུས་ཀུན་སྤྱད་དེ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཁྱོད་པཆེན་པོ་དེ་ཕྱིན་ཆུའི་དགའ་བར་གྱུར་ནས་ནས་ཀྱི་ཚེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀ་ནས་ཐུགས་ཀ་ལ་བརླབ་ཅིང་ཕྱག་ལྟེ་ཞིག་བའི་སྐྱབས་ནས། ཁོ་པཆེ་སྐྱ་བཅུན་ལས་བྱས་བའི་བར་བའི་སྐྱབ

རྒྱལ་པོ་དེལ་གྱུགས་མཆེས་བཞིང་བས། བྱོན་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བདག་གི་སྐུར་གསོལ་བ་འདྲའི་བེན་དེ་བསྟུན་པ་མ་ལགས་པས། བཅག་ཏུ་གདོང་། ཁེད་ལུའང་དག་གི་ལག་ན་ཐོག་པའི་ཚར་བའི་ཅང་རལ་གྱི་རེ་མཆིལ་ཡས་གནོད་པ་བགྱིད་དུམ་མོཆོ། །བྱོན་པོས་གསོལ་པ་བཞེས་དུ་བྱུང་དེ་དག་གཤར་བ་བལྟོས་ནམ་ཆོག་པོང་པར་གྱུར་ནས། གཅིག་ནས་གཅིག་ཅེས་བོས་ཏེ། ཀུང་ཐུམ་བཟུང་ནས་ཀུན་བས་དོ། །ཁེད་ཀྱི་དག་གིས་མགོ་བཅད་ནས། ཁེད་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆུང་ངུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཐུབ

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཙམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ནང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ།

ཅི། །བཤད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཤད་བསྡུས་ཏེ། རེའི་རྒྱལ་ནས་རྣམས་མོ་དེ་རྣམས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་གཤིན་རབ་ཏུ་གཏུམ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་ཆས་སྐྱེས་རབ་ཏུ་དྲངས་པར་ཐལ་ཏེ། དཔའ་བོ་དག་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གཞོལ་བ། དེ་དག་གིས་བཅོང་ནམ་ཀ་གཞོལ་བ། རེ་གཉིས་ཞིང་མཐོ་བ་དང་། ལོག་སྐྱེ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱེས་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་པོར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་གང་དག་ཚེ་གཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ

ཐུབ་དེ། ཁ་འཁོན་ཁ་དུན་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་ཞེའོ་ཞེས་ཚིག་ཐུགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམས་ཀ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བའི་མདུན་ཐུབ་དེ། བཅས་ཤ་ཀྱང་འཁོད་བཟུང་ཐུབ་པ་དང་། ཐུབ་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའང་ཤེས་ཏེ་བདག་བཀའ་དེ་བདག་བཀའ་ཐུབས་ཐུབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཚིག་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཅིག་ཅེས་ཐོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཤིག

ཀ་ཁ་ཀ་ཁ་ཀ་ཁ་